

Bản án số: **104/2018/HC-PT**

Ngày : 29/6/2018

“V/v Khiếu kiện quyết định giải quyết
kiếu nại trong lĩnh vực quản lý đất đai”

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI ĐÀ NẴNG

Với thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Trương Minh Tuấn

Các Thẩm phán: Ông Đặng Kim Nhân

Ông Mai Xuân Thành

Thư ký phiên tòa: Bà Bùi Thị Hồng Phượng – Thư ký Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng: Ông Lê Phước Thanh – Kiểm sát viên tham gia phiên tòa.

Vào ngày 29 tháng 6 năm 2018 tại Trụ sở Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng xét xử phúc thẩm công khai vụ án hành chính thụ lý số: 59/2017/TLPT-HC ngày 14 tháng 11 năm 2017 về việc: “*Khiếu kiện quyết định giải quyết khiếu nại trong lĩnh vực quản lý đất đai*”.

Do Bản án hành chính sơ thẩm số 36/2017/HC-ST ngày 16/8/2017 của Tòa án nhân dân tỉnh Bình Định bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 59a/2018/QĐ-PT ngày 13 tháng 6 năm 2018, giữa các đương sự:

1. Người khởi kiện: Ông Nguyễn Ngọc X, sinh năm 1952.

Địa chỉ: Thôn 3, xã I, huyện I1, tỉnh Gia Lai.

Người đại diện theo ủy quyền của người khởi kiện: Ông Nguyễn Hồng A; địa chỉ: Thôn 3, xã I, huyện I1, tỉnh Gia Lai. Theo Văn bản ủy quyền số 1764, ngày 27/3/2018 của ông Nguyễn Ngọc X tại Văn Phòng công chứng HN; địa chỉ: số 177 Quốc lộ 1A, thị trấn T, huyện H, tỉnh Bình Định.

Địa chỉ: TDP 6, thị trấn I2, huyện I1, tỉnh Gia Lai.

2. Người bị kiện:

- **Chủ tịch Ủy ban nhân dân Bình Định.**

Ông Hồ Quốc D, Chức vụ: Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định.

Người đại diện theo ủy quyền: Ông Trần Ch - Phó Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định; theo Văn bản ủy quyền số 29/GUQ-UBND ngày 29/11/2017 của Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định.

- Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện P, tỉnh Bình Định.

Người đại diện theo ủy quyền: Ông Phan Hữu D1 – Phó chủ tịch UBND huyện P, tỉnh Bình Định; theo Văn bản ủy quyền số 43/GUQ-UBND ngày 14/11/2016.

3. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- Ủy ban nhân dân xã M, huyện P, Bình Định.

Người đại diện theo ủy quyền: Ông Phạm Thanh L – Phó chủ tịch UBND xã M, huyện P, Bình Định; theo văn bản ủy quyền số 01/GUQ-UBND ngày 24/02/2017.

- Hợp tác xã nông nghiệp 2 M.

Địa chỉ: Xã M, huyện P, Bình Định.

Người đại diện theo pháp luật: Ông Lương Ngọc B – Giám đốc Hợp tác xã nông nghiệp 2 M.

- Bà Đinh Thị H

Địa chỉ: 477/112 đường N, thành phố Q, tỉnh Bình Định.

- Bà Trần Thị H1

Địa chỉ: 12 đường T, thành phố Q, tỉnh Bình Định.

- Ông Võ Trọng P

- Ông Võ Trọng D2

Cùng địa chỉ: Thôn 3, xã I, huyện I1, tỉnh Gia Lai.

- Ông Châu Đức H2

- Ông Châu Đức H3

Cùng địa chỉ: Thôn TL, thị trấn C, huyện C, tỉnh Gia Lai.

- Ông Nguyễn Ngọc Th

Địa chỉ: Thị trấn K, huyện M, tỉnh Gia Lai.

Người đại diện theo ủy quyền của những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà H, H1, ông P, D2, H2, H3, Th: Ông Nguyễn Ngọc X; theo văn bản ủy quyền ngày 13/7/2017, 15/7/2017.

4. Người kháng cáo: Người khởi kiện ông Nguyễn Ngọc X.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

1. Theo đơn khởi kiện và các lời khai tiếp theo, người khởi kiện ông Nguyễn Ngọc X trình bày:

Trước năm 1975, gia đình ông sinh sống trên mảnh đất thổ cư, tọa lạc tại thôn Đ, xã M, huyện P, tỉnh Bình Định với diện tích 960m² liên tục, được chính quyền cũ cấp trích lục địa bộ năm 1935. Đến năm 1978, ông Nguyễn Văn L1,

thừa lệnh của Chủ Hiệp viết giấy thông báo cho gia đình ông với nội dung là UBND xã mượn thửa đất thổ cư gia đình ông đang ở để xây dựng HTXNN 2 M, đến năm 1994 vì mưu sinh nên ông cùng gia đình chuyển đến thôn 3, xã I, huyện I1, tỉnh Gia Lai sinh sống.

Nay, gia đình ông muốn về quê để sinh sống tại thôn Đ, xã M, huyện P, nên ông đã làm đơn đề nghị UBND xã M, HTXNN 2 M trả lại mảnh đất thổ cư đã mượn cho gia đình ông hoặc xem xét bồi thường bằng tiền theo giá đất quy định của nhà nước hay giao đất mới có giá trị, diện tích tương đương.

Sau đó, UBND xã M có công văn trả lời là không công nhận việc đòi lại đất của ông. Và hứa sẽ bố trí cho gia đình ông một thửa đất khác nhưng chỉ hứa bằng miệng không có văn bản.

Ông đã gửi đơn đến UBND huyện P và Chủ tịch UBND huyện P đã ra Quyết định số 7241/QĐ-UBND ngày 23/11/2015 của UBND huyện P, tỉnh Bình Định về việc giải quyết khiếu nại của ông Nguyễn Ngọc X (Địa chỉ: Thôn 3, xã I, huyện I1, tỉnh Gia Lai) với nội dung không công nhận việc đòi đất của ông.

Không đồng ý với Quyết định trên, ông đã gửi đơn đến UBND tỉnh Bình Định và Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định ban hành Quyết định số 1739/QĐ-UBND ngày 23/5/2016 về việc giải quyết khiếu nại của ông Nguyễn Ngọc X (Địa chỉ: Thôn 3, xã I, huyện I1, tỉnh Gia Lai) với nội dung không công nhận yêu cầu của ông X và công nhận Quyết định số 7241/QĐ-UBND ngày 23/11/2015 của Chủ tịch UBND huyện P.

Các Quyết định số 7241/QĐ-UBND ngày 23/11/2015 của Chủ tịch UBND huyện P, tỉnh Bình Định; Quyết định số 1739/QĐ-UBND ngày 23/5/2016 của Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định đã làm ảnh hưởng đến quyền và lợi ích hợp pháp của ông X. Do đó, ông Nguyễn Ngọc X khởi kiện yêu cầu Tòa án hủy các Quyết định số 7241/QĐ-UBND ngày 23/11/2015 của Chủ tịch UBND huyện P, tỉnh Bình Định; Quyết định số 1739/QĐ-UBND ngày 23/5/2016 của Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định.

Bên cạnh các đơn khởi kiện vụ án hành chính, bản sao các quyết định hành chính bị kiện, ông Nguyễn Ngọc X còn cung cấp cho Tòa một số tài liệu, chứng cứ khác có liên quan đến yêu cầu khởi kiện. Ngoài ra, ông X không tự mình thu thập được bất kỳ chứng cứ nào khác và không có yêu cầu Tòa án thu thập thêm tài liệu, chứng cứ có liên quan đến việc giải quyết vụ án.

2. Người bị kiện trình bày:

2.1. Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định: Người đại diện theo ủy quyền, ông Trần Ch - Phó Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định trình bày:

Thửa đất hiện nay ông Nguyễn Ngọc X khiếu nại đòi quyền sử dụng đất có nguồn gốc của ông Nguyễn H4 (cha ruột ông Nguyễn Ngọc X) diện tích 960m², mục đích sử dụng là đất màu theo bản trích lục địa bộ số hiệu 72 do Sở Địa chính

tỉnh Bình Định (Đại Nam Trung kỳ Chánh phủ) chứng nhận. Đến ngày 20/4/1978, UBND xã M có thông báo mượn thửa đất này để xây dựng Trụ sở HTX nông nghiệp 2 M. Ngoài thửa đất này thì UBND xã M còn có thông báo mượn đất của một số người khác để xây dựng HTX nông nghiệp 2.

Trước đây ông Nguyễn H4 có xây dựng nhà trên thửa đất này. Giai đoạn từ 1964-1966 chiến tranh ác liệt làm cho nhà ông H4 bị cháy và sau đó ông đã chuyển qua thửa đất của người anh đã chết (thửa đất số 868, tờ bản đồ số 15) để xây dựng nhà ở. Tại thời điểm UBND xã mượn đất năm 1978 thì thửa đất ông X khiếu nại được ông H4 trồng khoai, mì,... không có nhà ở nhưng trong giấy mượn đất UBND xã M ghi là đất thổ cư.

Thửa đất ông Nguyễn Ngọc X khiếu nại thuộc thửa đất số 861, tờ bản đồ số 15 (Bản đồ được Sở địa chính Bình Định duyệt năm 1997) tại thôn Đ, xã M, huyện P, diện tích 6.135m². Trong đó có 4.775m² đất làm Trụ sở HTX nông nghiệp 2 M và 1.365m² đất thuộc quy hoạch giao thông ghi tại sổ Mục kê trang 78, quyển số 4. Khuôn viên của HTX trước đây có nhà làm việc, nhà kho, sân phơi, nhà máy xay xát gạo. Sau đó HTX đã thanh lý nhà máy xay xát gạo cho hộ ông Nguyễn Đình Trân (hiện nay đã chuyển sang đất ở).

Ngày 10/02/2009, UBND tỉnh Bình Định đã cấp giấy chứng nhận QSD đất số T01439 cho HTX nông nghiệp 2 M, diện tích 3.008m². Năm 2009, Nhà nước mở đường vào Cụm công nghiệp Đ đã sử dụng 1.396,4m² đất của HTX. Hiện nay diện tích đất thực tế của HTX nông nghiệp 2-3 M (xác nhập giữa HTX nông nghiệp 2 và nông nghiệp 3) là 1.611,4m² (Diện tích trên theo kết quả đo đạc của dự án hoàn thiện và hiện đại hóa hệ thống quản lý đất đai Việt Nam) năm 2011.

Hộ ông Nguyễn H4 là hộ xã viên HTX nông nghiệp 2 M. Sau khi ông H4 chết (năm 1984) đến năm 1993 thực hiện Nghị định số 64-CP của Chính phủ, hộ ông Nguyễn Ngọc X (con trai ông Nguyễn H4) được cân đối giao quyền sử dụng đất với tổng diện tích 4.179m². Trong đó có 200m² đất ở nông thôn, 127m² đất vườn tại thửa đất số 868, tờ bản đồ số 15 và 1.404m² đất màu (7 thửa); 2.448m² đất trồng lúa (7 thửa) được đăng ký tại sổ Địa chính quyển số 16, trang số 221. Đến năm 1996 thì hộ ông Nguyễn Ngọc X chuyển hộ khẩu từ xã M đến xã I, huyện II, tỉnh Gia Lai và hiện nay không có đăng ký hộ khẩu tại xã M, huyện P.

Đối với các thửa đất màu thì người dân trong thôn có đất liền kề lân, chiếm sử dụng canh tác, sản xuất. Các thửa đất lúa được UBND xã cho thuê theo hình thức đấu giá.

Phần đất ở diện tích 200m² và 127m² đất vườn tại thửa đất số 868, tờ bản đồ số 15 (Bản đồ 299/TTg) ông Nguyễn Ngọc X đã chuyển nhượng lại cho ông Lê Văn C1. Sau đó ông C1 chuyển nhượng lại một phần thửa đất cho ông Huỳnh G (100m² đất ở) và ông Trần Đ (50m² đất ở). Phần còn lại hiện nay ông C1 đang sử dụng. Hiện nay 03 hộ này đã được cấp giấy chứng nhận QSD đất.

Trên cơ sở báo cáo của Sở Tài nguyên và môi trường, vào ngày 23/5/2016

Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định ban hành Quyết định số 1739/QĐ-UBND ngày 23/5/2016 về việc giải quyết khiếu nại của ông Nguyễn Ngọc X (Địa chỉ: Thôn 3, xã I, huyện II, tỉnh Gia Lai) với nội dung không công nhận yêu cầu của ông X và công nhận Quyết định số 7241/QĐ-UBND ngày 23/11/2015 của Chủ tịch UBND huyện P.

Việc Ban hành Quyết định số 1739/QĐ-UBND ngày 23/5/2016 của Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định là đúng quy định của pháp luật.

Do đó, UBND tỉnh Bình Định không đồng ý với yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Ngọc X yêu cầu Tòa án hủy quyết định nói trên.

2.2. Chủ tịch UBND huyện P, tỉnh Bình Định: Người đại diện theo ủy quyền, ông Phan Hữu D1 - Phó Chủ tịch UBND huyện P, tỉnh Bình Định trình bày:

Về nguồn gốc thửa đất mà ông Nguyễn Ngọc X yêu cầu đòi lại, ông thống nhất như phần trình bày của ông Trần Ch - Phó Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định.

Ngày 02/8/2015, ông Nguyễn Ngọc X có đơn gửi UBND huyện P đề nghị Nhà nước giải quyết trả lại thửa đất UBND xã M đã mượn của cha ông là ông Nguyễn H4 vào năm 1978. Ngày 23/11/2015, Chủ tịch UBND huyện P ban hành Quyết định số 7241/QĐ-UBND với nội dung không công nhận nội dung khiếu nại của ông Nguyễn Ngọc X.

Đồng thời nêu lên vấn đề: Nếu gia đình ông Nguyễn Ngọc X có nguyện vọng về quê sinh sống thì UBND huyện P sẽ xem xét bố trí đất xây dựng nhà ở cho gia đình ông tại khu dân cư được UBND tỉnh phê duyệt kế hoạch sử dụng đất hàng năm theo quy định của pháp luật. Các thửa đất ruộng, màu UBND xã M đã cân đối giao quyền theo Nghị định 64-CP thì UBND xã M giao trả lại cho ông X. Nhưng ông Nguyễn Ngọc X có trách nhiệm thực hiện nghĩa vụ công dân theo đúng quy định của pháp luật.

Do đó việc ban hành Quyết định số 7241/QĐ-UBND ngày 23/11/2015 của Chủ tịch UBND huyện P là phù hợp với quy định của pháp luật, ông không đồng ý với yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Ngọc X.

3. Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan trình bày:

3.1 Ủy ban nhân dân xã M: Người đại diện theo ủy quyền, ông Phạm Thanh L - Phó Chủ tịch UBND xã M, huyện P, tỉnh Bình Định trình bày:

Ông thống nhất phần trình bày của ông Trần Ch - Phó Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định về nguồn gốc của thửa đất mà ông Nguyễn Ngọc X đòi lại.

Ngày 19/8/2014 UBND xã M có nhận được đơn đề nghị trả lại quyền sử dụng đất của ông Nguyễn Ngọc X với nội dung đề nghị UBND xã M trả lại đất mà trước đây xã đã mượn để làm Trụ sở HTX nông nghiệp 2 M.

Sau khi nhận được đơn đề nghị của ông X. UBND xã tiến hành kiểm tra, xác minh theo nội dung đơn. Đến ngày 26/8/2014 UBND xã M có công văn số

68/CV-UBND về việc trả lời đơn đề nghị trả lại quyền sử dụng đất của ông Nguyễn Ngọc X nhưng ông không thống nhất theo công văn trả lời. Đến ngày 02/8/2015, ông Nguyễn Ngọc X gửi đơn khiếu nại đến UBND huyện P đề nghị Nhà nước giải quyết trả lại thửa đất UBND xã M đã mượn của cha ông là ông Nguyễn H4 vào năm 1978. Đến ngày 23/11/2015, Chủ tịch UBND huyện P ban hành Quyết định giải quyết khiếu nại số 7241/QĐ-UBND, theo đó không công nhận nội dung đơn khiếu nại của ông Nguyễn Ngọc X.

Việc yêu cầu đòi lại đất của ông Nguyễn Ngọc X là không có cơ sở, không phù hợp với quy định của Luật đất đai năm 2013.

Đối với yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Ngọc X, UBND xã M đề nghị Tòa án giải quyết theo quy định của pháp luật.

3.2. Hợp tác xã Nông nghiệp 2 M: Người đại diện theo pháp luật ông Lương Ngọc B trình bày: Đối với yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Ngọc X tôi không có ý kiến gì. Yêu cầu Tòa án giải quyết theo quy định của pháp luật.

3.3. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Chị Định Thị H, chị Trần Thị H1, anh Võ Trọng P, anh Võ Trọng D2, anh Châu Đức H2, anh Châu Đức H3, anh Nguyễn Ngọc Th ủy quyền cho ông Nguyễn Ngọc Xuân trình bày: Thống nhất như lời trình bày và yêu cầu của người khởi kiện, ngoài ra các anh, chị không có yêu cầu hay trình bày nào khác.

4. Tại Bản án hành chính sơ thẩm số 40/2017/HC-ST ngày 25/8/2017, Tòa án nhân dân tỉnh Bình Định đã quyết định:

- Căn cứ vào quy định tại các Điều 30; Điều 32; Điều 116; Điều 157; Điều 158; khoản 1, điểm a khoản 2 Điều 193 và Điều 194 Luật Tố tụng hành chính năm 2015;

- Căn cứ vào quy định của Luật tổ chức Hội đồng nhân dân và Ủy ban nhân dân ngày 26/11/2003; Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 19/6/2015; Luật Đất đai ngày 29/11/2013; Luật Khiếu nại ngày 11/11/2011; Nghị định số 75/2012/NĐ-CP ngày 03/10/2012 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật Khiếu nại ngày 11/11/2011; Nghị định số 43/2014/NĐ-CP ngày 15/5/2014 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Đất đai; Nghị quyết số 23/2003/QH11 ngày 26/11/2003 của Quốc hội; Căn cứ Hệ thống chính sách hợp tác hóa nông nghiệp do Ban cải tạo Nông nghiệp tỉnh Nghĩa Bình ban hành ngày 26/7/1979 và Thông tư số 07/2013/TT-TTCT ngày 31/10/2013 của Thanh tra Chính phủ quy định quy trình giải quyết khiếu nại hành chính; Thông tư số 60/2014/TT-BCA ngày 18/11/2014 của Bộ Công an.

Căn cứ quy định tại Điều 29 Luật tố tụng hành chính, khoản 1 Điều 32 Pháp lệnh số 10/2009/UBTVQH12 ngày 27/02/2009 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về án phí, lệ phí Tòa án:

Bác toàn bộ yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Ngọc X yêu cầu Tòa án hủy bỏ các Quyết định số 1739/QĐ-UBND ngày 23/5/2016 của Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định; Quyết định số 7241/QĐ-UBND ngày 23/11/2015 của Chủ tịch UBND huyện P.

Ngoài ra, bản án sơ thẩm còn quyết định về án phí hành chính phúc thẩm và quyền kháng cáo của các đương sự.

Ngày 25/8/2017, ông Nguyễn Ngọc X có đơn kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm, với nội dung: Ông đề nghị sửa án sơ thẩm hủy các quyết định của UBND huyện P và UBND tỉnh Bình Định liên quan đến việc đòi đất của gia đình Ông.

Tại phiên tòa người đại diện theo ủy quyền của ông X và ông X cho rằng: Mảnh đất Ông đang kiện đòi là đất thổ cư của cha Ông là ông Nguyễn H4 (đã chết) để lại, hiện Ông đang giữ Giấy mượn đất của UBND xã M và trích lục địa bộ của chế độ cũ cấp cho cha Ông năm 1935; trong báo cáo thanh tra huyện P và UBND tỉnh Bình Định xác định việc mượn đất thổ cư của cha Ông là đúng sự thật, khi mượn trên đất có móng nhà, giếng nước, cây lâu niên mít, xoài và trồng khoai, mỳ; hiện tại HTXNN2 xã M đã giải thể chỉ còn một tổ dịch vụ nông nghiệp; Ông đề nghị không cần trả đất ngay chỗ cũ là mặt tiền đường Quốc lộ 1A mà có thể ở vị trí sau vì đất rộng bỏ hoang không sử dụng đến. Quá trình khiếu nại đòi lại đất Ông đã đến UBND xã M và Ủy ban nhân dân huyện P thì không được đối thoại làm việc, UBND huyện có mời Ông đến hai lần nhưng không đối thoại, để Ông ngồi một thời gian rồi bảo Ông về, Ông đề nghị sửa án sơ thẩm hủy các quyết định giải quyết việc đòi lại đất của Ông.

Người đại diện theo ủy quyền của Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định ông Trần Ch- Phó chủ tịch UBND tỉnh Bình Định trình bày tại Văn bản số 6863/UBND-TD ngày 15/12/2017, có nội dung như sau: “Thửa đất ông Nguyễn Ngọc X kiện đòi quyền sử dụng đất có nguồn gốc của ông Nguyễn H4 (cha ông X) diện tích 1 sào 14 thước (960m²) mục đích sử dụng đất màu, theo Bản trích lục địa bộ số hiệu 72 do Sở địa chính tỉnh Bình Định chứng nhận. Ngày 20/4/1978, UBND xã M có thông báo mượn thửa đất này để xây dựng trụ sở HTX nông nghiệp 2 M... Trước đây ông Nguyễn H4 có xây dựng nhà trên thửa đất này. Giai đoạn 1964-1966 do chiến tranh làm nhà ông H4 bị cháy, sau đó Ông đã chuyển sang đất nhà người anh để ở. Tại thời điểm mượn đất 1978 ông H4 trồng khoai, mì... không có nhà ở nhưng trong giấy UBND xã M mượn ghi là đất thổ cư. Ngày 10/2/2009, UBND tỉnh Bình Định đã cấp giấy chứng nhận QSD đất số T01439 cho HTX nông nghiệp 2 M, diện tích 3.008m²; căn cứ vào khoản 5 Điều 26 Luật Đất đai năm 2013 thì Nhà nước không công nhận việc đòi lại đất đã được giao theo quy định Nhà nước cho người khác sử dụng. UBND tỉnh Bình Định khẳng định Quyết định số 1739/QĐ-UBND ngày 23/5/2016 của UBND tỉnh Bình Định về việc giải quyết khiếu nại của ông Nguyễn Ngọc X là đúng theo quy định của pháp luật”.

Kiểm sát viên đại diện cho Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng tham gia phiên tòa có ý kiến: Về việc chấp hành pháp luật: Tòa án cấp phúc thẩm đã chấp hành đúng và đầy đủ các quy định của Luật tố tụng hành chính; về những người tham gia tố tụng thì bị đơn là Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Định và Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện P mặc dù Tòa án đã triệu tập hợp lệ nhiều lần nhưng vẫn vắng mặt, đề nghị xét xử vắng mặt họ. Về nội dung: Xét thấy tại cấp phúc thẩm người kháng cáo không cung cấp tài liệu chứng cứ nào mới đề nghị giữ nguyên bản án sơ thẩm.

Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ được thẩm tra tại phiên tòa, căn cứ vào kết quả tranh tụng tại phiên tòa, các quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Xét yêu cầu kháng cáo của ông Nguyễn Ngọc X, thấy:

[1] Người bị kiện là Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Định và Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện P đã được Tòa án triệu tập hợp lệ hai lần nhưng đều vắng mặt không có lý do; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Ủy ban nhân dân xã M có đơn xin xét xử vắng mặt, Hợp tác xã nông nghiệp 2 M đã được triệu tập hợp lệ hai lần nhưng vắng mặt. Hội đồng xét xử căn cứ vào quy định tại Điều 225 Luật tố tụng hành chính xét xử vắng mặt người bị kiện và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan.

[2] Xét trình tự, thủ tục ban hành Quyết định số 7241/QĐ-UBND ngày 23/11/2015 của UBND huyện P và Quyết định số 1739/QĐ-UBND ngày 23/5/2016 của Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định thấy: Quá trình giải quyết khiếu nại, giữa kết luận thanh tra huyện P và yêu cầu khiếu nại của ông Nguyễn Ngọc X còn khác nhau, nhưng UBND huyện P đã không tiến hành tổ chức đối thoại với người khiếu nại là vi phạm quy định tại Điều 30 và vi phạm về thời hạn giải quyết khiếu nại quy định tại Điều 33, Điều 37 Luật khiếu nại số 02/2011/QH13 ngày 11/11/2011 của Quốc hội.

[3] Thừa đất ông Nguyễn Ngọc X khiếu nại đòi quyền sử dụng đất thuộc thửa đất số 861, tờ bản đồ số 15 (Sở địa chính Bình Định năm 1997) tại Thôn Đ, xã M có nguồn gốc của ông Nguyễn H4 (cha ông Nguyễn Ngọc X) diện tích 1 sào 14 thước (960 m²) được Sở địa chính tỉnh Bình Định Đại Nam Trung Kỳ Chánh phủ cấp Bản trích lục địa bộ số hiệu 72 chứng nhận (Ông X còn lưu giữ bản chính). Trước năm 1975, ông Nguyễn H4 có xây dựng nhà ở trên đất này, năm 1964-1966 chiến tranh làm cho nhà ông H4 bị cháy, sau năm 1975 gia đình ông H4 vẫn tiếp tục sử dụng toàn bộ diện tích đất trên. Ngày 20/4/1978 Ủy ban nhân dân xã M viết giấy Thông báo mượn đất của ông Nguyễn H4 để xây dựng trụ sở, có nội dung: “ UBND xã M mượn diện tích đất thổ cư của ông bà Nguyễn H4 với diện tích 1 sào 14 thước trung bộ. Để xây dựng trụ sở làm việc của H.T.xã nông nghiệp II M”(BL 09). Theo Báo cáo kết quả xác minh đơn khiếu nại số

114/BC-TXM ngày 14/10/2015 của Tổ xác minh UBND huyện P giải quyết khiếu nại của ông Nguyễn Ngọc X thì tài sản trên đất của ông Nguyễn H4 tại thời điểm UBND xã M mượn đất có: “Vườn cũ của ông Nguyễn H4 lúc UBND xã mượn đất chỉ còn nền móng nhà và một số cây lâu niên, qua quá trình sử dụng HTX đã cải tạo nay dấu vết không còn”(BL 36). Ngày 10/2/2009, UBND tỉnh Bình Định đã cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số 01439 cho HTX nông nghiệp 2 M, diện tích 3.008 m² không thu tiền sử dụng đất và thời hạn sử dụng đến ngày 1/1/2016, trong đó có diện tích đất của ông Nguyễn H4 do UBND xã M mượn năm 1978.

[4] Ông Nguyễn H4 có 5 người con (ba gái, hai trai) là Nguyễn Thị Th2 (chết năm 2007, có con là Đinh Thị H và Trần Thị H1), Nguyễn Thị Th3 (đã chết năm 2014, có con Châu Đức H2 và Châu Đức H3), Nguyễn Thị L2 (đã chết năm 2014, có con là Võ Trọng P và Võ Trọng D2), Nguyễn Ngọc Châu (đã chết năm 1976, có con là Nguyễn Ngọc Th), và Nguyễn Ngọc X. Những người liên quan Chị H, chị H1, anh P, anh D2, anh H2, anh H3, anh Th điều ủy quyền cho ông Nguyễn Ngọc X tham gia tố tụng.

[5] Thừa đất mà ông Nguyễn Ngọc X đại diện cho gia đình ông Nguyễn H4 kiện đòi có giấy tờ hợp pháp của chế độ cũ cấp chứng nhận, trước năm 1975 gia đình ông H4 đã làm nhà ở và trồng cây lâu niên trên diện tích đất, sau khi giải phóng gia đình Ông H4 vẫn tiếp tục sử dụng quản lý đất này, cho đến 20/4/1978 UBND xã M có Thông báo mượn đất, tại thời điểm mượn trên đất có móng nhà, giếng nước và cây lâu năm của ông H4; từ khi mượn đất đến nay UBND xã M, và UBND huyện P chưa có quyết định thu hồi đất hoặc trưng thu đất của ông H4 để thực hiện chính sách quản lý đất đai của Nhà nước đối với diện tích đất này; việc UBND tỉnh Bình Định năm 2009 cấp giấy chứng nhận cho HTX nhưng chưa xác minh rõ nguồn gốc đất, nên đã cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho Hợp tác xã trong đó có phần đất đã mượn của ông H4, nhưng chưa giải quyết các vấn đề liên quan đến tài sản và quyền lợi của gia đình ông H4 là chưa phù hợp quy định Luật đất đai 2003, tuy nhiên thời hạn sử dụng đất đến nay đã hết nên không cần thiết phải xem xét lại Giấy chứng nhận này. Theo quy định tại Phần II, mục 1 Nghị quyết số 02/2004/NQ-HĐTP ngày 10/8/2004 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao thì thừa đất số 861, tờ bản đồ số 15 (Sở địa chính Bình Định năm 1997) tại Thôn Đ, xã M và các tài sản có trên đất là di sản thừa kế của ông Nguyễn H4. Quyết định số 7241/QĐ-UBND ngày 23/11/2015 của Chủ tịch UBND huyện P và Quyết định số 1739/QĐ-UBND ngày 23/5/2016 của Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định đã căn cứ vào khoản 5, Điều 26 Luật đất đai năm 2013, quy định: “Nhà nước không thừa nhận việc đòi lại đất đã được giao theo quy định của Nhà nước cho người khác sử dụng trong quá trình thực hiện chính sách đất đai của Nhà nước” để bác toàn bộ yêu cầu khiếu nại của ông Nguyễn Ngọc X là không đúng đối với trường hợp xã M mượn đất thổ cư trên đó có tài sản của gia

đình ông Nguyễn H4.

[6] Tại Biên bản làm việc tại trụ sở UBND huyện P ngày 19/5/2017 do Tòa án cấp sơ thẩm thực hiện, UBND huyện P có ý kiến: “ Đối với yêu cầu đề nghị trả lại đất thổ cư của ông Nguyễn Ngọc X đối với thửa đất hộ gia đình ông X cho mượn để xây dựng HTX nông nghiệp 2 M thì UBND huyện P không đồng ý vì thửa đất nói trên đang sử dụng vào mục đích làm trụ sở làm việc của HTX. Nếu ông X có nguyện vọng về quê sinh sống và xin cấp 1 lô đất ở địa phương thì UBND huyện P sẽ xem xét, bố trí đất để xây dựng nhà ở cho gia đình ông X tại khu dân cư được UBND tỉnh phê duyệt kế hoạch sử dụng đất hàng năm theo quy định của pháp luật” (BL 154). UBND huyện P và UBND tỉnh Bình Định chưa thực hiện những cam kết trên đã bác toàn bộ khiếu nại yêu cầu của ông X về việc Ông thay mặt những người thừa kế của ông Nguyễn H4 đòi lại đất mà HTX đã mượn là không đúng. Do vậy, ông X đại diện cho những người thừa kế của ông Nguyễn H4 khởi kiện yêu cầu Tòa án hủy các Quyết định giải quyết khiếu nại của Chủ tịch UBND huyện P và Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định là có cơ sở.

[7] Tòa án cấp sơ thẩm cho rằng năm 1984 ông Nguyễn H4 chết ông Nguyễn Ngọc X được UBND xã M cân đối giao quyền sử dụng đất theo Nghị định 64/CP của Chính phủ và Ông đã chuyển nhượng toàn bộ diện tích đất được giao đi nơi khác, do đó không xem xét đến diện tích đất của ông Nguyễn H4 đã cho UBND xã M mượn nên đã bác toàn bộ yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Ngọc X về khởi kiện đối với Quyết định số 7241/QĐ-UBND ngày 23/5/2016 của Chủ tịch UBND huyện P và Quyết định số 1739/QĐ-UBND ngày 23/5/2016 của Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định là không đúng pháp luật. Do vậy, chấp nhận toàn bộ kháng cáo của ông Nguyễn Ngọc X sửa bản án sơ thẩm, hủy các quyết định trên để UBND huyện P và UBND tỉnh Bình Định giải quyết lại đối với yêu cầu của ông Nguyễn Ngọc X đại diện cho những người thừa kế của ông Nguyễn H4 đòi lại diện tích đất đã cho UBND xã M mượn cho đúng quy định của pháp luật, đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp cho gia đình ông Nguyễn H4 do ông Nguyễn Ngọc X đại diện.

[8] Ông Nguyễn Ngọc X không phải chịu án phí hành chính sơ thẩm và phúc thẩm. Hoàn trả cho ông Nguyễn Ngọc X tiền tạm ứng án phí sơ thẩm và phúc thẩm đã nộp. Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định và Chủ tịch UBND huyện P phải chịu án phí hành chính sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 2 Điều 241 Luật tổ tụng hành chính năm 2015;

Căn cứ vào quy định của Luật tổ chức Hội đồng nhân dân và Ủy ban nhân dân ngày 26/11/2003; Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 19/6/2015; Luật Đất đai ngày 29/11/2013; Luật Khiếu nại ngày 11/11/2011, Nghị định số

75/2012/NĐ-CP ngày 03/10/2012 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật Khiếu nại ngày 11/11/2011; Nghị định số 43/2014/NĐ-CP ngày 15/5/2014 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Đất đai; Nghị quyết số 02/2004/NQ-HĐTP ngày 10/8/2004 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao.

Nghị quyết số 326/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

Chấp nhận kháng cáo của ông Nguyễn Ngọc X.

Sửa bản án hành chính sơ thẩm số 36/2017/HC-ST ngày 16/8/2017 của Tòa án nhân dân tỉnh Bình Định, cụ thể như sau:

1. Chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Ngọc X.

Hủy các Quyết định số 1739/QĐ-UBND ngày 23/5/2016 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Định và Quyết định số 7241/QĐ-UBND ngày 23/11/2015 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện P, tỉnh Bình Định về việc giải quyết khiếu nại của ông Nguyễn Ngọc X trong lĩnh vực quản lý đất đai.

2. Về án phí:

Án phí hành chính sơ thẩm: Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Định phải chịu án phí hành chính sơ thẩm số tiền: 300.000, (Ba trăm ngàn) đồng. Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện P phải chịu án phí hành chính sơ thẩm số tiền: 300.000, (Ba trăm nghìn) đồng.

Ông Nguyễn Ngọc X không phải chịu án phí hành chính sơ thẩm. Hoàn trả cho ông Nguyễn Ngọc X số tiền: 200.000, (Hai trăm nghìn) đồng tiền tạm ứng án phí hành chính sơ thẩm đã thu theo Biên lai số 07914 ngày 27/10/2016 của Cục thi hành án dân sự tỉnh Bình Định.

Án phí hành chính phúc thẩm ông Nguyễn Ngọc X không phải chịu. Hoàn trả cho ông Nguyễn Ngọc X 300.000, (Ba trăm nghìn) đồng tiền tạm ứng án phí hành chính phúc thẩm theo Biên lai số 08075 ngày 31/8/2017 của Cục Thi hành án dân sự tỉnh Bình Định.

3. Bản án hành chính phúc thẩm có hiệu lực thi hành kể từ ngày tuyên án, ngày 29/6/2018.

Nơi nhận:

- Tòa án nhân dân tối cao;
- VKSNDCC tại Đà Nẵng;
- TAND tỉnh Bình Định;
- VKSND tỉnh Bình Định;
- Cục Thi hành án dân sự tỉnh Bình Định;
- Các đương sự (theo địa chỉ);
- Lưu hồ sơ, VT, Phòng HC thành phố

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

(Đã ký)

Trương Minh Tuấn